Szeged emlékezése a százados árvízre

(Folytatás az 1. oldalról.)

adatok megoldását követeli. Egyrészt meg kell őriznünk az árvíz után kialakított történelmi városképet, műemlékeket, épületeket, amelyek korszerűsítését is folyamatosan el kell látnunk, másrészt a várost tovább kell fejleszteni. A mai városfejlesztés középpontjában a lakásépítkezés áll, a lakónegyedek már valóban Szeged város lakosságának, dolgozó népének adnak kényelmes, modern otthont.

Méltatta a tanács elnöke azokat a védelmi intézkedéseket is, amelyek Szeged további biztonságát szolgálják az újabb árvizek ellen, s amelyeket a nagyvíz óta folytonosan napirenden tartunk, majd befejezésül a következőket mondotta:

— Árvízvédelmünk soha nem tekinthető befejezettnek, és éberségünk soha nem lankadhat. Megnyugtató azonban, hogy a vízügyi politikát ma már államunk irányítja és biztosítja azokat az anyagi és technikai feltételeket, amelyek segítségével eredményesen vehetjük fel a harcot, ha a szelíd szőke Tisza újra haragossá válik, és katasztrófával fenyegetné a várost. Szegedet szerte a világban is úgy ismerik, mint a Tisza-parti várost. Népének köszönhető, hogy a katasztrófa óta legyőztük a megáradt folyót. A védőknek éppen az adta az erőt az emberfeletti erőfeszítésekhez, hogy felrémlett előttük 1879. március 12-e. Újból bebizonyosodott, hogy egy város, egy település nemcsak házakból, intézményekből, utcákból, középületekből áll, de összetartja ezernyi olyan szál, amely a veszély idején erősödik, amely elszakíthatatlan.

Az emlékező várost az MSZMP Központi Bizottsága nevében Győri Imre köszöntötte.

Egy ilyen évforduló számos gondolatot és érzést kivált az emberből — mondotta a Központi Bizottság titkára. Legelőször a hősies munkára és küzdelemre gondolunk, a védekezők erőfeszítéseire, és a védelmi rendszer építőire. Ilyenkor az árvízvédelemben dolgozókra is jobban figyelünk, akik mind fölkészültebben, mind nagyobb technikai és tudományos segítséggel védik országunk népét az árvizek pusztításától.

Mi is átéltünk egy hatalmas árvízi csúcsot 1970-ben, s utána még biztonságosabb helyzetet teremtettünk a Dél-Alföldön is. Tudjuk, a természet erőivel még máskor is meg kell ütköznünk, de mind nagyobb eséllyel vehetjük fel a küzdelmet. A védekezés sikeréhez az is hozzájárul, hogy internacionalista módon együttműködünk a veszélyeztetett térség népeivel, szomszédainkkal.

Ez az évforduló arra is figyelmeztet bennünket: Szeged jövője mindig maximális helytállásra kötelez. A város megőrzése, szépítése és megújítása folyamat, amely minden generációnak felelős, komoly munkát ad, így boldogulhat, gazdagodhat tovább a szép Tisza-parti város egész népünk örömére.

Az emlékülésen jegyzőkönyvben örökítették meg az évfordulót.

Dr. Gergely István államtitkár kitüntetéseket adott át vízügyi dolgozóknak. A *Munka Érdemrend ezüst fokozatát* kapta *Gera Mihály* építésvezető, *bronz fokozatát Varga Ferenc* mérnök. *Kiváló Munkáért* kitüntetésben részesült *Benyhe Kiss János* osztályvezető-helyettes, *Feloval István* kubikos, *Fajka László* mérnök, *Ménesi István* ács, *Papp Gyula* építésvezető és *Terhes Sándor* munkavezető. Az OVH elnöke *elismerésben részesítette Füredi Árpád* nehézgép-kezelőt, *Szenczi Mária* vezető adminisztrátort, *Tikviczki Lajos* kisgép-kezelőt és *Vidács István* hajóvezetőt. A SZOT *„Szakszervezeti Munkáért”* kitüntetésének arany fokozatát kapta *Vedres Balázs* kubikos brigádvezető.

Az OVH elnöke *Árvízvédelemért Éremmel* tüntette ki *Sz. Simon István* újságírót, a Délmagyarország főszerkesztő-helyettesét, *Takács Máté* városi főépítészt, *Tóth Attilát*, a Bartók Béla Művelődési Központ igazgatóját, *Tóth Béla* írót és *Tölgyesi Bélát*, a városi tanács osztályvezetőjét.

Dr. Simády Bélának, az ATIVIZIG igazgatójának Papp Gyula a *„Szegedért” emlékplakettet* nyújtotta át.

Az emlékülés az Internacionáléval fejeződött be.

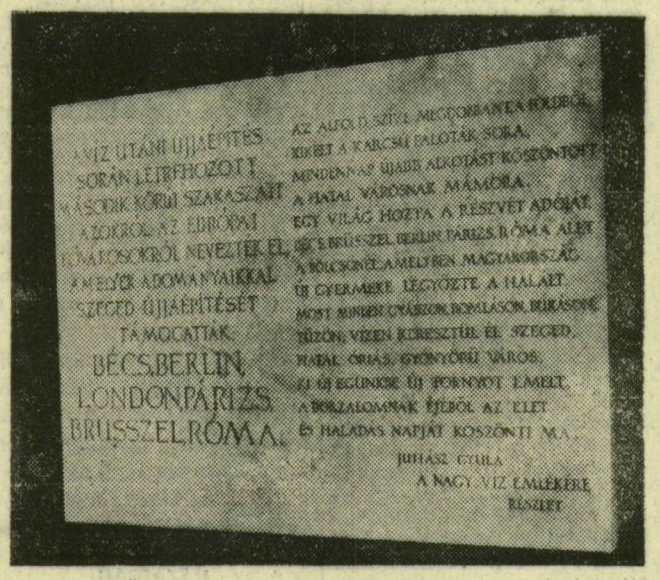

Az emléktábla a Nagykörúton

Emléktábla a Nagykörúton, kiállítások

A vasárnap szinte végig az árvízi emlékezés jegyében telt el Szegeden. Délután 3 órakor a Bécsi krt. 2. számú háznál rendeztek rövid ünnepséget, hogy megörökítsék az európai városok Szeged újjáépítéséhez nyújtott segítségét. Berlin, Bécs, Brüsszel, London, Párizs és Róma nevét vésték márványba, mint a Nagykörút névadóit is, és Juhász Gyula emlékversével fejezi ki köszönetét Szeged e márványtáblán.

Az itt rendezett ünnepségen a Tömörkény István gimnázium zenekara játszott, *Kovács János* szavalt, majd *Prágai Tibor* tanácselnök-helyettes mondott emlékbeszédet.

Délután 4 órakor három új kiállítást nyitottak a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában. *A mi Tiszánk* című tárlat szegedi festőművészek kiállítása; az *Árvízi képek* a szolnoki Damjanich János Múzeum és a szegedi Móra Ferenc Múzeum közös bemutatója, a *Szegedi városrekonstrukció, várostervek* című kiállítás pedig érdekes dokumentumanyagokat tartalmaz. A kiállításokat *Kardos Imre*, az ATIVIZIG igazgatóhelyettese nyitotta meg.

Hétfőn is nyílt egy kiállítás: Újszegeden, a Marostoroki gátőrházban. Itt árvízvédelmi eszközöket, tárgyakat, dokumentumokat mutatnak be. Hétfőn délután a városi tanács és a Hazafias Népfront képviselői megkoszorúzták az újszegedi temetőben a nagy víz áldozatainak közös sírját.

Ma, kedden az V. vízügyi történeti napok tudományos ülésszaka kezdődik az MTESZ-székházban délelőtt 10 órakor, Szeged 1879. évi katasztrófájáról, és a város árvízvédelmi műveiről.

Emlékmű- és partfalavatás

Az Országos Vízügyi Hivatal, Szeged megyei város tanácsa, valamint a Képző- és Iparművészeti lektorátus a nagyárvíz centenáriumára emlékművet emeltetett a Lenin krt. déli végén, a Tisza-parton — Segesdy György szobrászművész alkotását (az építészeti megvalósítás Takács Máté munkája). Az emlékmű avatását és az új partvédelmi mű átadását az emlékülés után, déli 12 órakor rendezték. Reggeltől estig hullámzott itt a lakosság vasárnap, de különösen népes közönsége volt az avatásnak, minthogy a munkásőrség zenekarának egyórás térzenéje is idecsalogatta az embereket.

Pontosan déli 12 órakor fanfárok jelezték az avatóünnepség kezdetét, majd a Himnuszt játszotta a zenekar. A népes közönséget *dr. Simády Béla* köszöntötte, ünnepi beszédet *dr. Gergely István* mondott. Fölidézte a száz éve e városban folyt küzdelmet, és a hatalmas veszteséget, majd az azóta eltelt városfejlődésről emlékezett meg.

— Szeged nevének hallatára eszünkbe jut a szőke Tisza is, a hömpölygő folyó, amely nemcsak haragosa árvízkor a városnak, hanem bölcsője is a völgyében élő népnek. Ha igaz az, hogy a folyó feltételét adta az emberi letelepedésnek, még inkább igaz, hogy ma jövőnk egyik alapja. Mindannyiónk feladata, hogy ez a Tisza — Tisza maradjon! Ezért az egyes embernek éppúgy, mint a kisebb vagy nagyobb közösségeknek kötelessége, hogy vizének tisztaságát megőrizzük, hogy féktelen áradása ne reszkettesse az itt élőket. Úgy kell szabályozni, úgy kell kordába szorítani, sáfárkodni óriási kincsével, hogy azzal a jövő század kritikáját is kiállják. Embernek való munka ez, mert a folyó, a természet megmutatja erejét, és az elmúlt hetek, a nagy, rekordokat döntő árhullámok, belvizek is bizonyítják, hogy képes leckét adni a Tisza.

— E helyről is tiszteletemet, köszönetemet fejezem ki a védekezőknek, annak a sokezernyi embernek, akik az idei árvédekezési munkában részt vettek.

— A most folyó ötéves tervben csaknem 300 kilométer hosszúságú töltést erősítünk és építünk. A védekező szervezet fejlesztésével, ütőképességének erősítésével, népgazdaságunk számottevő anyagi áldozatával törekszünk arra, hogy ritkuljanak az ilyen esetek, az árvizektől biztonságban érezhessük magunkat. És ez a 100 évvel ezelőtti pusztulás okainak ellentétjeként fényesen bizonyítja azt, ami szocialista társadalmunk lényegéből fakad: államunk mindent megtesz azért, hogy népünk jólétben, békében, biztonságban haladhasson a fejlődés útján. A tudatos, tervszerű fejlesztő munka része a most átadásra kerülő szegedi partfal is. Mi, akik itt állunk, még emlékezhetünk 1970-re, amikor éjt nappá tevő munkával, homokzsákok tízezreivel kellett védekezni az öreg partfalon. Az új partfal a város, a Tisza-part díszeként ennek helyébe lép. Úgy vélem, az egész város nevében fejezhetem ki elismerésemet a munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek, mindazoknak, akik e létesítmény megvalósításában részt vettek, pártunknak és kormányzatunknak pedig köszönetünket, hogy ehhez a lehetőséget és a feltételeket megteremtették.

Dr. Gergely István a következő szavakkal fejezte be ünnepi beszédét: szocialista hazánk mindent megtesz azért, hogy ne ismétlődhessen meg 1879 tragédiája. Kellő tisztelettel, az alkotó munkát megillető módon adózzunk azoknak, akik ezt a szép emlékművet és a biztos partfalat létrehozták.

Az ünnepi beszéd után Győri Imre adta át a közönségnek a Tisza új ékességeit — a jelképes avatáson elvágta a nemzetiszínű szalagot.

Törzsgárdaünnep a vízügynél

Az Alsó-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságon hétfőn délelőtt rendeztek centenáriumi megemlékezést és törzsgárdaünnepet. *Zsivity Radivoj* igazgatóhelyettes köszöntötte a vendégeket és a vízügyi dolgozókat. Részt vett a vízügyiek megemlékezésén *Török József*, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, *Berta István*, a városi pártbizottság titkára, *Prágai Tibor* és *Bányainé dr. Birkás Mária*, a városi tanács elnökhelyettesei, s ott volt *Segesdy György* szobrászművész, az árvízi emlékmű alkotója is. A nagy vízre *Kardos Imre* igazgatóhelyettes emlékezett, majd *Török József* köszöntötte a vízügyi dolgozókat a megyei és városi párt- és tanácsszervek nevében.

Az ATIVIZIG igazgatója kitüntetéseket adott át. „Az Alsó-Tiszavidék Vízgazdálkodásáért” emlékérmet húszan kapták meg. Huszonöt éves vízügyi szolgálatért huszonhatan vették át az aranygyűrűt, kilenc vízügyi dolgozó pedig Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült.

A „Szegedért” emlékplakettet Prágai Tibor adta át három vízimérnöknek: *Fajka Lászlónak, Varga Ferencnek és Sódar Istvánnak.*

Kádár János fogadta Lékai László bíborost

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja az Országházban fogadta *Lékai László* bíborost, esztergomi érseket, a magyar katolikus püspöki kar elnökét.

A szívélyes légkörű találkozón *eszmecserét folytattak* a különböző világnézetű embereket egyaránt érintő külés belpolitikai kérdésekről. A találkozón részt vett *Miklós Imre* államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke. (MTI)

Megalakult a Pszichológiai Társaság dél-magyarországi szekciója

Két esztendővel ezelőtt ünnepelte megalakulásának 75 éves jubileumát az MTA Pszichológiai Intézete. Tavaly emlékezett meg a közvélemény a Magyar Pszichológiai Társaság megalakításának és a Magyar Pszichológiai Szemle megjelenésének 50. évfordulójáról. Ezen a jubileumon jelentették be, hogy ez év elején megalakul a társaság első vidéki csoportja, a dél-magyarországi szekció.

Az alakuló ülést tegnap, hétfőn délután rendezték meg az MTA szegedi bizottságának székházában. Három megye — Bács-Kiskun, Békés és Csongrád — több mint ötven szakembere — pszichológusok, orvosok, pedagógusok — gyűltek össze a dél-magyarországi szekció plenáris ülésére. A megjelenteket *dr. Szőkefalvi-Nagy Béla* akadémikus, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnöke köszöntötte, majd a Magyar Pszichológiai Társaság szerepe tudományunk fejlődésében címmel *dr. Kardos Lajos*, a pszichológiai tudományok doktora, a Magyar Pszichológiai Társaság tiszteletbeli elnöke tartott előadást.

Ezután a vidéki szekció ügyvezető társelnöke, *dr. Duró Lajos* egyetemi docens vázolta a területi szervezet feladatait és ez évi munkatervét (a szekció társelnöke *dr. Geréb György*, a pszichológiai tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár).

A területi szekció feladatai között *kiemelt helyen szerepel a fejlődéselettan, a pedagógiai pszichológia, a pályaválasztás és nevelés-tanácsadás lélektana, a munkapszichológia, az orvosi és kriminálpszichológia* tudományos színvonalú kutatása. Feladata, hogy elősegítse a kapcsolatokat, az alkotó együttműködést, véleménycserét, szakmai-ideológiai vitát. A szekció keresi a kapcsolatokat a határ- és rokontudományok területén dolgozó kutatókkal. Az ez évi munkaterv a most lezajlott alakuló rendezvényen kívül még négy tudományos ülést szervez — Kecskeméten, Szegeden és Békéscsabán —, többek között az óvodás kori kreatív gondolkodás, a személyiség kötöttségi értékorientációjának irányai középiskolás korban, a személyiségelv a pályaválasztási szaktanácsadásban témakörökben.

A tegnapi alakuló ülés résztvevői első évi célkitűzésükben *megfogalmazták a regionális területen működő pszichológusok összefogásának, tartalmi munkájuk kibontakoztatásának igényét, a szervezeti feltételek megteremtését, a legcélravezetőbb munkaformák kialakítását.* Mint azt dr. Duró Lajos előadásának végén hangsúlyozta, munkájukhoz ösztönzést ad annak a tudata, hogy vannak alkotóműhelyek, anyagi és szervezési lehetőségek, a pszichológiai kutatások iránti *társadalmi igény* soha nem volt akkora, mint napjainkban.

Benzin, olaj

Az ÁFOR tájékoztatója

Az idén mintegy 140 ezer tonnával több benzint és csaknem 100 ezer tonnával több gázolajat hoz fogralomba az ÁFOR, mint tavaly — jelentette be Ternyák Benő igazgató a vállalat hétfői sajtótájékoztatóján, majd részletesen kitért a gazdaságosabb felhasználásuk lehetőségére, módszereire. A Magyar Autóklubbal végzett közös vizsgálat alapján felhívják az autósok figyelmét arra, hogy a gyorshajtást pénztárcájuk erősen megsínyli. A kelleténél gyakoribb motorolajcserére pedig a felmérések szerint — évente 200 millió forintot „húz ki” a zsebükből. Az MSE és az AGIP motorolajat ugyanis a gépkocsitulajdonosoknak több mint 60 százaléka átlagosan 5500, illetve 6400 kilométer használata után cseréli, holott 10 ezer kilométerig a motor legcsekélyebb károsodása nélkül használhatná.

Az értékes energiahordozók megtakarítására különösen nagy lehetőséget ad a fáradt olaj összegyűjtése és felhasználása. Évente 30—35 ezer tonna fáradt olajat lehetne összegyűjteni, amelynek feldolgozása három-négy millió dollár értékű megtakarítást eredményezne a népgazdaságnak. Jelenleg az ÁFOR 20 töltőállomásán végeznek olajcserét, s ezt a szolgáltatást 100—150 állomásra terjesztik ki. Az ÁFOR-telepeken szívesen átveszik a hordókba töltött fáradt olajat, az ezer literné nagyobb mennyiségért pedig tankautót küldenek a helyszínre. Lehetőséget keresnek a fáradt olaj rendszeres hazai feldolgozásának, regenerálásának megoldására is.

A gazdaságosság és az ellátás javítását célozza az ÁFOR-nak az a terve is, amely szerint az idén csaknem kétszeresére bővítik az önkiszolgáló töltőállomások hálózatát. Így a vásárlókra bízott töltőállomások száma az év végére eléri a 38-at, a jövő év végére pedig az 50-et, ami a teljes hálózatnak már több mint 10 százaléka. (MTI)

Tájrendezés

Kiszabadítják az elburjánzott növényzet sűrűjéből a tihanyi félsziget ritka geológiai képződményeit. A híres gejzírkúpokból már alig látszik néhány csonk, annyira benőtte őket a bozót. A tájrendező munka során a legszebb képződmények megközelítésére a környezetbe jól illő falépcsőket építettek (MTI)